

TARA DE MAINE

GAZETĂ BILUNARĂ DE POLITICĂ ȘI DOCTRINĂ

Redacția și Administrația: Cluj, Str. Bis. ort. rom. 5. - Abonament anual Lei 100.

Tineret, ia seama!

Tineret, ia seama! A sosit vremea ca acțiunea ta să se desfășoare în ritm viguros, în marș istoric.

Partidul național-țărănesc a părăsit puterea; se cuvine să ne'ntrebăm de ce acest puternic partid n'a putut să facă pentru națiune atât cât s'ar fi cuvenit. Răspunsul să ne fie prompt și sancțiunile categorice.

Partidul nostru, național-țărănescul, are o misiune istorică în politica țării românești; de aceea, solidaritatea noastră cu el nu o vom precupeți niciodată. Il vrem însă brad drept și verde și astfel nu poate fi decât prin oamenii de idei, onești, idealiști, harnici și pricepuți. Aceștia să simtă cotul și să stea în primele rânduri.

Tineretul să-și croiască drum în viața publică a țării cu fruntea sus, cu conștiința curată, cu voința descătusată de obligațiuni personale și legături materiale.

Țara, satele, au nevoie de noi, de sufletul nostru cald, de energia, de mintea, de caracterele noastre.

Să nu rătăcim admirând expediente. Să pășim hotărât pe drumul larg al istoriei. România de azi și cea de mâine trebuie să fie o Românie democratică.

Noi, tineretul național țărănist să fim extrema stângă democratică a partidului. Să luptăm democratic, pentru că numai astfel luptăm pentru cei mulți. Lupta să ne fie deschisă, fără fățarnicii și iezuitisme.

Nu lăsați, tineri, ca mândria noastră demnă să se frângă sub povara meschinărilor cari ne pândesc și ne taie răsufierea. Respirați larg aerul curat al ideilor mari, prețuiți caracterele, nu vă legați soartea de oamenii zilei, ci de idei și de caractere. Noi cei dela această modestă gazetă ținem cu dinții steagul credinței și sufletului nostru curat. Altfel rătăcim și rătăcirea noastră păgubește națiunea, întinde desnădejdea în sufletul și mintea celor cari mai cred și așteaptă.

„ȚARA DE MÂINE“

Domnule Ministru al agriculturii, deschide ochii!

de Victor Jinga.

Geografia și istoria ne spun categoric ceiace suntem: o țară agricolă, un neam de plugari. Viața poporului nostru e viața satelor; operile mari de creațiune artistică, literară, științifică, economică sunt ale oamenilor porniți de acolo. Rezultă deci că și în îndrumarea ce se dă națiunii noastre trebuie să se țină seamă de acest caracter rural al țării și al locuitorilor ei.

Poate că idei de altă formațiune să fascineze mai mult, ritmul lor mai vioi să fie mai pe placul cărturarului tânăr. N'avem încotro; cei cari vor să sburde în absurd și bizar, o pot face, dar numai pe socoteala lor; vor putea, eventual, suci capul unuia, câtorva zeci sau sute, dar numai atât. O idee mare n'are preț decât numai dacă e de valoare generală, utilă mulțimii; altfel servește insului, germinează ambițiuni boinave, rătăciri.

Asta nu însemnează că o țară cu 80% din locuitorii ei plugari să se anchilozeze în tipare ruginite de gândire și acțiune. Pătura rurală e și ea susceptibilă de mari prefaceri; exemple: țărănul rus, canadian, danez. Să reținem un lucru: chiar țărănul român a dovedit o mai mare înțelegere pentru opera socială și reformatoare a cooperației decât muncitorul român din industrie pentru sindicate și celelalte organizații muncitorești. Așa dovedesc faptele. Se mai spune că muncitorii din industrie au o mai dezvoltată conștiință socială; poate; problemă de educație, de propagandă. Cunoșc sindicatele muncitorești lipsite de simțul solidarității, devastate de ambițiuni mărunte; am rămas de nenumărate ori profund impresionat de maiestatea, bunul simț și înțelepciunea adunărilor asociațiilor țărănești.

Îndrumarea agrară a țării reclamă gândirea și fapta mare a vizionarului. Agricultură noastră trebuie supusă unei noi și mari reforme. Altfel ne paște sărăcia. Pentru ca producțiunea agricolă să fie remuneratoare în țările exportatoare — și noi suntem și putem deveni mai mult o țară de export —

(Continuarea pe pag. 2-a)

Baba se piaptănă...

de Oscar Jianu.

In Franța a făcut vâlvă discursul tânărului socialist Spinasse. Un discurs ținut cu multă vervă și documentare, în care a vorbit împotriva exagerărilor bolșevismului și a anacronismului metodei capitaliste, indicând ca singură soluție echitabilă și înțeleaptă: calea de mijloc, socialismul. Nici când nu a fost un teren mai propriu pentru experimentarea acestei metode, decât acum, și poate nici unde mai mult decât acolo în acea țară cu bogății fabuloase: în Franța unde cât de curând au să înceteze facerea plăților, și să declare starea de faliment. Are să fie cel mai formidabil crah pe care l-a cunoscut vre-odată omenirea. Mai mare decât al Spaniei de după descoperirea Americii, incomparabil mai zguduitor decât crahul lui Law și al minusculelor crahuri americane. O continuă creștere a producției și o continuă scădere a salariilor. Și aceasta se întâmplă pretutindeni în toată omenirea. Sunt fenomenele cele mai elementare ale economiei politice, cele mai banale și cari își urmează cursul vertiginos, oarecum apocaliptic. Și această anomalie groaznică se menține, dintr'o incorrigibilă lașitate a guvernanților din toate țările plus a celor 10% de capitaliști, cari profită. O, dacă ar putea vedea aceștia ceva dincolo de vârful nasului, ar înțelege că această lașă ascensiune a profitului face să scadă și mai vertiginos, poate în serie geometrică, puterea de cumpărare a celorlalți, a restului de 90% de săraci ai omenirii. E boala sistemului. Nu există soluție. Naționalizări, municipalizări, carteluri, capital strein... .. paleative. Dictatură, mână tare, mijloace coercitive, desființarea parlamentelor... praf în ochi.

Și când te gândești, la noi, în țara în care tineretul e mai reacționar, mai cenușiu decât bătrânii; în țara în care nu există un partid categoric de stânga, în țara în care țărănul e mai răbdător decât rasa bovină — nu se găsește nimeni, care să se în-

(Continuare pe pag. 2-a)

Domnule Ministru al agriculturii, deschide ochii!

(Urmare de pe pag. 1-a)

trebuie să fie cât mai efină și efină nu poate fi decât prin cultură mare căci numai aceasta micșorează cheltuielile generale și permite întrebuițarea mașinismului.

Actualul ministru al agriculturii, dl G. Ionescu-Sisești, ne îndeamnă să facem și noi ca Danemarca și Elveția, capitalism agrar, cu țărani ghiaburi. (Agrarianism capitalist, „Argus”, 12-IX-1930). D-sa — e regretabil — confundă țările importatoare de produse agricole cu cele exportatoare, țările de mică proprietate milenară cu cele de structură latifundiară până acum 1—2 decenii, țările înapoiate cu cele civilizate.

Dl Sisești mai spune: „trebuie părăsită ideea că cooperarea este menită a realiza un nou edificiu economic și social pe ruinele „capitalismului exploator”. Cooperarea nu este altceva decât organizația capitalistă a celor mici, constrânsi să-și unească forțele de capital și muncă în întreprinderi, care, situate într'un regim capitalist, nu pot fi decât capitaliste“.

Aceasta e concepția „specialistului” dela agricultură, de rezortul căreia ține și cooperarea. Cu asemenea bagaj de idei și orizont, suntem siguri că serviciul de registratură al ministerului agriculturii a merge strună.

Iată ce spun acei cari nu sunt „doctori în agricultură”: „Aplicarea marelui culturi pe proprietatea țărănească trebuie să fie baza programului de reorganizare agricolă la noi. Trebuie încercată exploatarea în mare, întâi, ca experiență, în diferite puncte ale țării, fie sub formă de cooperative agricole libere, fie sub formă de asociații cu înlesniri neprecupețite din partea Statului și cu o conducere tehnică unitară. Cooperarea liberă, în care proprietarii parcelari ar intra ca asociați, ar realiza economii enorme și ar asigura o calitate superioară producției. Dacă totuși nu ar fi îmbrățișată de țărani e de văzut dacă Statul pe diferite căi, nu ar trebui să constrângă pe micii cultivatori să adopte sistemul de mare cultură pe proprietățile lor individuale.” (I. Răducanu, „Argus”, 26XI 1930)

„Drepturile individuale să se închine pentru moment în fața drepturilor colectivității și toți micii noștri proprietari să consimtă să-și unească exploatarea în asociațiuni, în exploatare mari, cum s'a făcut în Rusia. (C. Argetoianu, Rolul Statului în raționalizarea culturii, p. 36)

Producția efină nu se poate obține decât prin mărirea producției la hectar; (media noastră e de 900 kg. la hectar, alții au ajuns până la 4000 kg.) și prin credite efine; e necesară și o desfacere rațională.

Creditorul cere ca garanție gaj lichidabil, nu garanție Statului; nici ipoteci

Baba se piaptănă...

(Urmare de pe pag. 1-a)

grijoreze de problemele acestea vi-tale și care să aibă curajul unor măsuri radicale. Am mai auzit noi miniștrii cari au predicat cu multă anvergură revizuirea averilor, darea în judecată a hoților de înaintași și care au lansat ordine pentru desființarea mașinilor ministeriale. Aceeași melodramă: aceeași demagogie. Unde este omul care să părăsească odată metoda aceasta ispititoare și demagogică de a căuta mai întâi prin promisiuni, gesturi firave și negative grația opiniei publice. In loc să te milogești cu presa franceză, rățoindu-te cu presupușii ei informatori; în loc să cauți reînnoind din nou cadrele atașatorilor de presă, înlocuindu-i cu alții, lingușitori probabil și nepricευți; în loc să împiedci accesul la minister al cucoanelor îmbrăcate în mătase...

Mai bine ar căuta cineva să rezolve cele mai elementare desiderate ale economiei naționale: foamea și mizeria. Dar cine? Cu hambarele pline de grâne, țărani noștrii mănâncă mălai și mor de pelagră. Cu magaziele pline de îmbrăcăminte, oamzii umblă goi și desculți și cu formidabila concesionare a chibritelor am văzut intelectuali întrebuițând cremene și iască. Zău așa: ai impresia că baba se piaptănă. O. Iianu.

pe petece de pământ nu se pot face. Pământul, datorită asociațiilor, se poate oferi în loturi mari ca garanție. Și toate acestea nu se pot obține decât într'un regim de cultură mare, de asociere a micilor proprietari.

În planul economic național, elaborat de d-nii Madgearu și Manoilescu, se spune, privitor la agricultură, între altele: „se va crea nu sistem de încurajări și avantajii speciale pentru a se favoriza întemeierea de asociațiuni de lucrare în comun a pământului, în scopul mecanizării culturii cerealelor la proprietățile mici și mijlocii“.

Viitorul agriculturii noastre trebuie să fie acela al marilor cooperative agricole, de 2—3 mii de hectare; aprovizionarea și desfacerea, deasemenea vor trebui făcute în mare, în sistem cooperatist.

Statul să pornească o energică acțiune de propagandă în această direcțiune și să facă totul pentru ca să se treacă la fapte. Aceasta trebuie să fie preocuparea de căpetenie a ministrului agriculturii; celelalte măsuri sunt secundare, expediente. Și să nu se întârzie, căci peste Nistru se lucrează cu spor mare. De acolo nu ne va veni războiul cu tunuri; Sovietele au nevoie de pace pentru a-și înlăptui planul economic cu ale cărui roade va duce cel mai afurisit război contra țărilor capitaliste.

Domnule Ministru al agriculturii, deschide ochii din vreme, căci altfel, vai nouă.

Victor Jinga.

Imoralitate și lașitate

Indemnat de vraja unei zile de primăvară, am evadat din sgomotul și prăfăria orașului spre câmp, spre iarba verde. Se trezise în mine „ruraru”. Eram fericit că pot trăi câteva ore, singur, în lumea mea și a naturii... Deodată, la o cotitură de drum îmi apare 'n față un cunoscut.

Deși în acel moment n'aveam chef de vorbă, totuși convenționalismul ipocrit ne înfipse pe amândoi locului spre a umple cu câteva vorbe golul întâlnirii.

Nu trecu nici un minut și se auzi în depărtare claxonul unei mașini, care puțin câte puțin se contura tot mai bine pe tîntin-sul șoselei... Cât ai clipi din ochi, fața convorbitorului se întunecă și aproape furios îmi zise: „Ști a cui e mașina”?... Dar fără să aștepte răspunsul, aproape vînat la față, cu ochii gata să-i sară din orbite și pe un ton inecat de revoltă începu a pronunța vorbe fără sir: „E a lui X... pun-gaș patentat... politician... jefuit zeci de milioane... averea statului... nepedepsit... sfidează cu nerușinare... domină... etc. etc.

Mă uitam năuc la cel din fața mea și nu știam ce să cred.

Deodată mașina se apropie. Prin geamul ei răsări o figură de pușcăriaș cu monoclu... Fenomen extraordinar!... Ca prin minune fața cunoscutului meu deveni mie-roasă, corpul i se aplecă în unghiul drept, iar pălăria se ridică în vînduh ca în fața cine știe cărui sultan din Africa.

...O clipă încă și totul își reveni la normal. Arunca o privire biciuitoare cunoscutului meu; el înțelese, își luă automat „la revedere” și plecă rușinat.

Am luat-o și eu mai departe; n'aveam ce face, doară eșisem să gust poezia naturii. Cheful și veselia mă părăsiseră însă. Un talaz de frământări îmi năvăliu sufletul și mintea. Îmi răsuna mereu în urechi... pun-gaș patentat... zeci de milioane... jaf... averea statului... și din fața ochilor nu-mi mai dispărea înjositoarea figură a „revoltatului” care plecase.

Doă lumi mi se înseilau, fără să vreau, în minte: deoparte lumea nerușinaților, cari de zeci ani fură ca'n codru, sfidează, se obrănesc cu aere de moralști, de a toate făcători și știutori, de altă parte lumea mare a cetățenilor, copleșiți în același timp și de revolta robilor, dar și de lașitatea lor... Mi se părea că totul se 'nvârte în jurul meu haotic, într'un amestec de imoralitate, inconștiență și lașitate.

Ajun-gând în vârful unei moile, de unde, privind ogoarele scaldate 'n raze și căsutele albe presărate 'n zare, mi-am amintit de Olimp... de Jupiter, de fulgerele răsunării aruncate dela înălțime.

Aș fi vrut să fiu în acel moment un Jupiter, să arunc fulgere cu nemiluita, să răbumbesc văile, să răstoarne fără milă tot ce-i rău și să trezească la conștiință și energie pe cei buni.

Dar... am rămas tot același, mai mic și mai fără putere. M'am consolatat doar cu speranța neclintită, că trebuie să porniască și în Tara noastră fulgerele, cari în limbajul zilei se numesc „sanecțiuni” fără milă, barbabe chiar, pentru stărpirea fără-delegilor.

Altfel răii, imoralii și jăcmătorii averii sufletesti și materiale a țării, vor împoșca și penumai departe cu noroi bunul simț și omenia nației, vor continua cu dominarea lor dezastruoasă, iar cei buni vor deveni tot mai slugarnici, mai lași și mai văduviți de energie. Pornirile bune vor fi înăbușite, cele rele vor prinde peste tot; nimic nu va mai fi scump pentru nimeni... și atunci vai de biata Tară!...

GHEORGHE DRAGOȘ, prof.

Ideea tarifelor preferențiale se destramă.

Căderea vertiginoasă a prețului cerealelor a pauperizat, în decurs de câțiva ani, statele agrare din sud-estul european. Soluțiile indicate de specialiști „pentru salvare” au fost dintre cele mai variate și nu odată ne-a fost dat să vedem convocându-se conferințe agrare cari toate — spre marel nostru regret — s'au pulverizat în discuțiuni inutile. Se părea totuși că aplicarea tarifelor preferențiale, puse în discuție de dl Virgil Madgearu, va duce între timp la un aranjament definitiv, în baza căruia cele două Europe, agricolă și industrială, să-și prefere reciproc produsele.

Intr'adevăr, pe lângă cauze cari își au rădăcinile în chiar războiul mondial se pare că actuala criză se datorește, în bună parte, și desorganizației producției și mai ales a repartizării ei. Spre mai elocventă afirmare oferim cetitorilor următorul tablou întocmit, după riguroase date statistice, de „Europa Yearbook”:

TARA	Quintale grâu		
	Producție	Import net	Consumație
Anglia	14,403.000	49,645.000	64,045.000
Franța	63,077.000	4,134.000	67,211.000
Belgia	3,486.000	9,971.000	13,457.000
Olanda	1,493.000	7,154.000	8,647.000
Danemarca . .	2,386.000	1,448.000	3,834.000
Suedia	3,365.000	1,439.000	4,804.000
Norvegia . . .	160.000	1,676.000	1,836.000
Germania . . .	25,972.000	19,507.000	45,479.000
Elveția	1,093.000	4,384.000	5,480.000
Ceho-Slovacia	9,289.000	5,015.000	14,304.000
Austria	2,569.000	4,398.000	6,967.000
Total:	127,293.000	108,871.000	236,164.000

Rezultă de aci că cele 11 state industriale europene importă 46% din grâul necesar consumației lor interne. Dacă observăm că Anglia și Germania singure au nevoie de 69.152.000 quintale, ușor vom înțelege că soarta statelor agrare europene e, din punct de vedere al economiei lor naționale, într'o strânsă dependență de aceste două mari puteri industriale a căror existență fără pâine nu poate fi prin nimic justificată.

În ce privește însă Anglia e cunoscută politica ei de desinteresare față de problemele continentale și în special față de cele din Orientul european. În afară de Dunăre și de Marea de Marmara „Marele Negustor” disprețuește statele balcanice, mici și sărace. În dorința de a rămânea a cel respectat căraus al Mărilor ea e dispusă să ducă — chiar prin labour party — o politică de cochetaj economic cu statele agrare ale Americii de Sud și prea puțin se va lăsa îndușoșată de aceia cari cer „tarife preferențiale”.

Cât despre Germania ultimile conferințe agrare îndreptățiau oarecari speranțe. Tratatul special și suplimentare au avut loc în acest sens. Ele au fost însă brusc întrerupte din partea Reichului pe motivul că Uniunea Agriculturilor Germani a trimis Președintelui Republicii o telegramă-memoriu prin care protestează împotriva unei eventuale reduceri a taxelor vamale la importul de grâu.

În acest memoriu se subliniază, în cuvinte energice, că orice reducere ar însemna ruinarea producătorilor germani de grâu și le-ar pricinui pierderi deosebit de mari, la realizarea noii recolte.

O imediată consecință a acestui memoriu a fost că delegații germani, până la primirea de noi instrucțiuni, au refuzat ori ce discuțiune, și astfel după luni în-

tregi de discuții ne aflăm, din punct de vedere teoretic, exact acolo de unde am pornit, iar practic cu un pas mai aproape de ruina țării agrare cari mai au maximum trei luni până la viitoarea recoltă și nimic, nici chiar un semn cerese, nu se arată care să le permită să aștepte cu nădejde ziua de mâine.

Atitudinea Germaniei nu e însă în funcție de doleanțele micilor agricultori și nici de velleitățile lor, ci ea e mai degrabă în funcție de noua orientare a Republicii care înțelegând că pe continent e sistematic blocată căută o ieșire spre stepele cerghize și golful Bengal, stepe în cari grâul se produce — datorită concepțiilor noi — mult și eștin și cari chiamiă capitalul și inteligența teutonă la investiții formidabile, sortite să realizeze acel stat al agriculturii industrializate, capabil să ofere pâine albă și ieftină celor câteva milioane de șomeuri germani.

Deaceia cine mai crede în aplicarea tarifelor preferențiale e un naiv. Și cu toate acestea simțim cu toții că pentru salvarea agriculturii trebuie făcut ceva. Dar ce că de conferințe ne-am săturat până în gât!?

CORNELIU ALBU.

Luptătorii agrarieni.

„Filozoful dela Podarova.”

Partidul agrarian cehoslovac care este reprezentantul politic principal al agricultorilor, și în aceeași timp cel mai mare partid politic cehoslovac, a sărbătorit zilele acestea în mod deosebit de solemn, centenarul nașterii fondatorului său spiritual, Alfons Štiastny, supranumit „Filozoful dela Podarova”, după numele localității unde s'a născut.

Părintele ideologiei agrariene cehoslovace s'a născut în Aprilie 1831 și a murit în 1913. El, cel dintâi, a conceput apărarea, pe-o scară întinsă a intereselor păturilor agricole și a fost cunoscut ca un profund gânditor economic și politic.

Prin prevederile saie clare poate fi socotit ca un premergător al țărănismului de pretutindeni.

Viața lui Štiastny a fost o pildă de orară frumusețe morală. Agricultor, el avea o mică proprietate în sudul Cehiei, de unde s'au ridicat și două din cele mai însemnate figuri istorice ale țării sale, Ian Huss și Ian Zizka.

În ținuturile cehe, Alfons Štiastny a fost primul care a ajuns la ideea organizării agricultorilor din punct de vedere politic pentru apărarea intereselor lor și a contribuit astfel la binele general. Această idee a prins rădăcini, formând începuturile actualului puternic partid agrarian cehoslovac, de sub conducerea lui A. Švehla.

La punerea bazelor organizației politice a agrarienilor, Alfons Štiastny a prevăzut în 1870, că această organizație va juca un rol proeminent în viitorul politic și economic al țării. Štiastny a mai prevăzut că partidele agrariene vor colabora în viitor între ele, plan care a fost în parte realizat prin înființarea Biuroului Internațional Agrar, al cărui secretariat general se află la Praga.

La desvoltarea mișcării agrariene cehoslovace, care a fost aproape întâia mișcare țărănească independentă din lume, Štiastny a lucrat vreme de câteva decenii. După o luptă îndelungată a reușit să fie ales deputat în parlamentul din Viena, la 1891. El a înființat primul ziar țărănesc „Selske Noviny” (Ziarul Țărănesc) și a elaborat

primul program politic al partidului agrarian.

Programul său care s'a referit și la organizarea agricultorilor din punct de vedere internațional pentru o apărare mai eficace a intereselor agriculturii, și care datează din anul 1887, a cuprins între altele: Clădirea uniunii vamale agricole europene împotriva concurenței de dincolo de Ocean; înlăturarea certurilor dintre națiuni și securitatea reciprocă a statelor cu concursul politicii agrare; reducerea sau înlăturarea completă a diferitelor impozite care împovărează agricultura; abrogarea interdicției cultivării tutunului în Austro-Ungaria; asigurarea agriculturii împotriva catastrofelor, etc. etc.

În programul partidului agrarian cehoslovac au intervenit de-atunci numeroase schimbări, dar fondul acestui program s'a păstrat, iar mai multe puncte se cuprind intacte atât în programul actual al agrarienilor cehoslovaci, cât și în programul altor partide țărănești.

Ținând seamă de importanța lui Štiastny în viața politică și economică cehoslovacă toate ziarele au consacrat centenarului său numeroase articole. Organul agrarienilor cehoslovaci „Venkov” a consacrat acestui jubileu un număr special, cuprinzând articolele scrise de cei mai eminenți fruntași ai mișcării agrariene.

În Štiastny a fost sărbătorit nu numai fondatorul și ideologul partidului agrarian cehoslovac, ci și una din cele mai interesante figuri ale mișcării agrariene internaționale.

Subsecretariat al minorităților?

O greșală.

Guvernul actual cuprinde și pe un minoritar. Până aci, nimic de zis, ba chiar numai de aprobat. Nu suntem încă lămurii; avem acum un subsecretar de Stat minoritar sau un subsecretariat al minorităților?

Cetățenii minoritari, pentru valoarea numerică ce o reprezintă, au drept să fie reprezentați și în guvern; dar nu în calitate de reprezentanți exclusivi ai intereselor minoritare la un departament al lor ci numai în calitate lor de cetățeni români, la unul sau chiar două din ministerele intereselor României. În felul acesta își asumă și ei răspundere în conducerea Statului, iau parte fâțișe la îndrumarea și organizarea lui.

Noi avem multe minorități; interesele lor variate nu sunt aceleași; de multe ori interesele unei minorități se confundă cu ale majorității. În orientarea și acțiunea tuturor, fără deosebire etnică, trebuie să primeze ideea și interesele Statului Român în orbita cărora numai trebuie să se organizeze și să se manifeste orice cetățean.

Dacă suntem drepti, — și Statul Român trebuie consolidat pe ideea de dreptate, — calitatea de cetățean român acordă toate drepturile și impune toate datoriile; în acest caz existența unei instituții de Stat care să apere interesele speciale ale unora, este un non sens.

Pentru România, ca stat democratic, nu există o problemă minoritară; studierea unei asemenea probleme, prin prisma dreptului public, este lipsită de obiect.

Creindu-le minorităților instituțiuni speciale, implicit recunoaștem existența unor drepturi și interese speciale și necesitatea ca ele să fie apărate prin puterea de Stat. Ori, acest punct de vedere este fundamental greșit, deserveste interesele Statului Român și într'o anumită măsură ar putea păgubi chiar și interesele minorităților.

Prin urmare, subsecretar sau subsecretari minoritari da, însă subsecretariat al minorităților niciodată.

V. J.

C O N S T A T Ă R I

Să se convoace congresul extraordinar al partidului național-țărănesc. Periodic, partidul, prin forul său suprem care e congresul, trebuie să-și traseze liniile mari ale tacticii, atitudinea programatică și doctrinara față de problemele sociale, culturale și economice ale țării și raporturile — în vederea unei acțiuni convergente — cu curentele politice similare din streinăătate.

Congresul să nu fie o desfășurare de forțe electorale, așa cum se obișnuiește la noi, ci adunarea delegaților imputerniciți a desbete și lua hotărâri valabile, potrivit articolului 36 din statutul partidului.

Sunt astăzi nenumărate probleme față de cari partidul, prin hotărârea congresului, trebuie să ia atitudine hotărâtă.

Pe bază de referate bine studiate, să se dezbate și să se stabilească punctul de vedere unitar al partidului față de toate problemele de politică internă și externă. Totodată să se verifice dacă organele de conducere și administrație ale partidului se mai bucură sau nu de încrederea partidului.

Ținerea congresului este o necesitate asupra căreia, cei chemați sunt datori să se pronunțe fără întârziere.

*

Guvernul Iorga. Un prieten a vorbit, tot în această gazetă, despre moartea legendelor. Prietenul meu s'a grăbit; suntem în vremea legendelor, ele trăesc astăzi, se văd, vorbesc, se sbat, promit. Așa cum ar face fiecare din noi, oameni de duzină.

Di Iorga, de aproape patru decenii, cu o hărnicie puțin comună la popoarele latino-slave, face de toate și pretutindeni; istoricul istoricului Iorga ne va spune dacă le face și bine. Până acum d-sa o scris istorie, astăzi e chemat să facă istorie. Să mărturisim sincer: noi n'am crezut și nu credem în omul politic Iorga. Dar tot aci, cu aceiași sinceritate, vom înregistra roadele bune ale guvernării unui om despre care credem că vrea acestei națiuni întregul bine. Deci, așteptăm în... expectativă.

*

„Oamenii Regelui“. Știăm, chiar înainte de a reveni în țară, că Regele nostru gândește ca un democrat, e om de lume nouă. Mai știăm încă, că în jurul celor doi regi cari l-au precedat se'necropise o camarilă, o pecingine de oameni cari stau între popor și Domnul său. Cât au stricat acești oameni progresului țării, iar o știm.

Regele nostru și-a mărturisit dorința ca să guverneze cu oameni din generația sa. Din vreme, chiar înainte de a se reîntoarce în țară, anumiți trăpăduși „cariști“ își aranjau, prin „sacrificii“, rosturile de mâine, căutând să intre în grațiile Regelui. Unul din acești domni e fostul, actualul și viitorul ministru Manoiilescu; după ce a trecut prin câteva partide, mistuind o seamă de teorii și doctrine, azi, e, de profesiune „omul regelui“.

Mai sunt și alții cari se pretind că au misiunea de a fi „oamenii regelui“, de a ne spune „hotărâți“ ce gândește și ce face El, de a-l lua apărarea — par'că de aceasta are nevoie Regele.

Lichelismul acestora trebuie din vreme înfierat. Coroana să-i dea la o parte, poporul să-i disprețuiască. Majestatea Sa să prețuiască pe oamenii de caracter, dintr'o bucată, pe acei cărora înțelepciunea, hărnicia și onestitatea lor le-a câștigat stima tuturor, chiar dacă nu merg în audiențe ori se prăpădesc cu scrisul de dragul Regelui.

*

Prefectul Filipescu. Di Filipescu e prefect de Ilfov. Unii spun că s'ar fi cuvenit să fie mai mare. Noi nu știm, „la treabă“, cât poate președintea Țepiștilor. Deci nu spunem că i-s'a dat prea puțin. Se zice că omul sfințește locul. Locul îl cunoaștem, să-l vedem și pe om.

*

Decorațiile. Am cetit lista decorațiilor cu unul din cele mai mari ordine ale țării. Mărturisesc că de aproape jumătate din cei decorați n'am știut că au fost „vechi luptători pentru unire“. De când i-am cetit în Monitor, s'au ridicat mult în stima noastră. De ce, nu știm. Ii rugăm să facă bine să ne lămurească printr'o carte postală.

Dan Străjescu.

Uraganul sovietic sau ceace i-se pregătește capitalismului.

Despre dezvoltarea vertiginoasă a industriei sovietice și despre vestitul „Plan pe cinci ani“, s'a vorbit mult în ultimul timp în toate capitalele Europei, iar politica europeană, ba chiar mondială, pusă în fața realității sovietice trosnește din încheieturile ei șubrede întrezărind dezastrul social, economic, financiar și politic pregătit de Ruși. O voință titanică, o muncă colosală pusă în realizarea operii de dominațiune și supremație economică mondială, uzând chiar de cele mai drasoice mijloace pentru realizarea ei, pe drept cuvânt, poate îngrija statele burghezo-capitaliste ale Europei. Se știe precis, că „planul de cinci ani“, încă în curs de îndeplinire, a depășit prin rezultatele sale admirabile cu mult prevederile sovietice.

Și cu toate astea Europa are atâția politicieni naivi, cari în neghiobia inconștienței lor taxează formidabila construcție economică și industrială a Sovietelor ca și-o încercare utopică și irealizabilă. Vastul plan de organizare economică, elădit pe principii colectiviste a dat dovadă de efecte eficiente pentru înmormântarea sistemului capitalist îmbătrânit, care prin neajunsurile lui face lumea întreagă să vegeteze și să se sbată neputincioasă în ghiarele celei mai mari crize economice pe care a cunoscut-o omenirea vreodată.

Toți aceia, cari cunosc mai de aproape mentalitatea fanatică a Sovietelor și planul lor de acțiune, constată fără îndoială, că în *cosul acestei reorganizări industriale și economice, se ascunde o acțiune politică formidabilă, care să poată pregăti în mod hotărâtor răsturnarea orănei sociale și politice a întregii lumi.*

Structura socială și politică a lumii actuale trebuie să dispară, și în stujba acestei idei nu se poate ținea cont de nici un sacrificiu, rezultatul urmărit, supremul țel e totul, restul nu interesează deocamdată, spun Sovietele.

În Anglia sunt politicieni, cari și-au dat seama de pericolul sovietic, iar deputatul Arthur Hopkinson și alții au evidențiat la timp pericolul ce amenință pacea socială a lumii.

În Franța, nu de mult, fostul președinte al Republicii di R. Poincaré, a spus:

„Dumpingul pe care Sovietele l-au instituit pe toate piețele lumii nu va cruța pe nimeni. Uniunea Sovietelor nu face nici o taină din intenția sa de a introduce fără deosebire în rândul tuturor popoarelor dezordine, grație crizei economice. Aceste dezordine ar avea scopul să împiedece popoarele de a se apăra împotriva primejdiei de care sunt toate amenințate. A so-

sit timpul să se orânduiească între popoare o solidaritate activă și clar văzătoare și să se organizeze împotriva barbariei agresive apărarea pacifică a civilizației“.

Despre cataclismul social, economic și ziarul conservator englez „Morning Post“ într'unul din numerile sale, redă niște declarațiuni senzaționale, declarațiuni, cari au produs o mare îngrijorare în cercurile politice europene.

„Ve stau astăzi la dispoziție dovezi incontestabile referitoare la planurile botșevice, — serie Morning Post — și că planurile războinice ale Sovietelor sunt simpatizate și sprijinite de către cercurile politice naționaliste germane“. Cum s'ar zice, Hitler a întins mâna lui Stalin în vederea unui front comun.

Și totuși în privința doctrinei politice hitleriene se strecură o umbră de incertitudine! *Decamdată roșii au întins mâna albilor, pentru o luptă aprigă de cot la cot.* Ce va ieși din această alianță se va vedea...

Iar dacă statele Europei, nici de astăzi nu vor înfăptui acea solidaritate activă, pe care o preconiza și Poincaré și mulți alții, atunci marea uragan sovietic ce-și ridică norii de praf prevestitori de furtună din spre stepele orientului, ne va cuprinde în vârtejul său, iar orânduiriile sociale de azi vor pieri și poate pentru totdeauna.

Și totuși bătrâna Europă stă cu mâinile în sân, iar politicienii ei se amuză la Geneva pe tribunele catifelate ale aceluia areopag mondial, ținând tirade oratorice, areopag, care într'un deceniu n'a realizat nimic practic în politica mondială.

Dar conștiințele se trezesc, instinctele ne prevestesc pericolul, un dezastru formidabil cum nu s'a mai pomenit, iar în haosul sistemelor în care ne aflăm se pare că ne-am pierdut capul și nici noi nu prea știm ce vom face??

Capitalismul se sufocă în propria-i natură: moartea lui se pare a fi apropiată. S'ar mai putea salva ceva din acest sistem, recurgând la un compromis eclectic, care bine înțeles, costă și el sacrificii, dar aceste sacrificii nu-i dispus să le avanseze nimeni. Și vom păți ca avarul din poveste, care pentru iubirea lui de aur, a preferat să moară de foame, decât să înstrăineze din frumoasa lui grămadă de arginți câteva monede, pentru a se salva pe sine însuși.

Și poate vom muri și noi, goi și oropsiți pe grămețile de aur c'un zămbet satanic pe față, cu gura și mâinile înleștate pe moaezi strălucitoare, acoperind și apărând eu trupul nostru ceace ne-a fost atât de drag...

Iar de va triumfa colectivismul, se va vedea; deocamdată noi am început să ne sufocăm...
PETRE PETRINCA.

Noi și „Solia Dreptății“.

Ziarul dela Orăștie al d-lui Aurel Vlad, remarcând gazeta noastră, spune, între altele: „Este un organ viguros al credințelor deschis mărturisite ale noii generații, care se nizește să-și îndeplinească marea sa chemare“.

Nu notăm această apreciere pentru faptul că ea ne-ar măguli ci pentru satisfacțiunea ce o simțim de a ne ști înțelegși. „Țara de mâine“ e tribuna neînchinată nimănui în afara de doctrinei și idealului național-țărănesc. Tinerii cari scriu aci ori sprijinesc această gazetă, prețuesc mai presus de toate valoarea ideei, puterea caracterului și onestitatea. Față de oameni, lozinca lor sună astfel: „pe cei cari îi iubim nu îi adulăm, c iticăm fără să calomniem“, iar față de idee: „devotament și consecvență“.